

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΓΑΠΗΣ

ΤΟΥ RENE MAIZEROU

Η ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΡΑ ΜΕ ΤΟ ΠΕΠΛΟ

... Μπρός στο μεγάλο ξενοδοχείο της Σάντα Λουσία, στην παραλία που την άσπριζε το φεγγαρόφωτο, φασματώδης, ανήσυχη, τυλιγμένη σ' ένα μαύρο πέπλο σαν τις χήρες, με τις πλάτες γεμμένες σαν από το βάρος ενός άοράτου σταυρού, μία γυναίκα που περπατούσε με βήμα ύπνωτισμένο, στάθηκε και ξερόβηξε, ύψωνοντας μ' αγωνία τα μάτια της προς τα φωτισμένα παράθυρα.

Τρεις μουσικοί τη συνόδευαν. 'Ο ένας κρατούσε τ' ένα κ' οι δυο άλλοι άκρα. Στάθηκαν κ' οι τρεις στην άκρη του πεζοδρομίου κ' άρχισαν ένα πρελούδιο.

Η μαυροφόρα έσκιρτησε τότε, φάνηκε σά να συνέχεται άεσφα, έρριξε στους κοκκαλιάρικους ώμους της ένα μπαλωμένο σάλι και όρθωσε το σώμα της.

Και νά! πάν' άπ' αυτό το σύνολο των πένθιμων κουρελιών, ξεχύθηκε, ύψώθηκε, μέσα στην κολυθόρυβη όχλοβοή της πόλεως, μέσ' στο βαθύ παράπονο των κυμάτων, μία φωνή, νοσταλγική, ορυσμένη, συγκινητική, παρόμοια με το στεγνό τραγουδι ενός άηδου που έχει άποκάμει πιά όταν άρχίζει ο θερισμός.

Η τραγουδίστρα, ένθουσιάζεται, μετουσιώνεται, παίρνει σά να βρισκόταν άπάνω στη σκηνή, κόζες έρωτικές, κόζες πάθους, όδύνης, στηλώνεται στις μύτες των κομματιασμένων μοτιωνών της, έτσι σά νάθελε να δώσει στο τραγουδι της όλη την ψυχή της.

Αυτά τα τραγουδία δέν είνε οι συνθησμένες στροφές που άκούμε στους δρόμους, οι στροφές που άντηχούν στριγγές και ψεύτικες, λαϊκά τραγουδιές περισσότερο φορές, άισθηματικές ρομάντσες λαγγυμένες, κλαψιάρικες που τραγουδούν τη γλύκα και τον πόνο της άγάπης.

Αυτά τα τραγουδία είνε του Μπελλίνι, του Περγολέζε, του Ντουνιζέτι και του Βέρντι.

Μά κάθε τόσο ή κρουσταλλένια αυτή φωνή, τσακίζεται, λυγίζει, το τραγουδι σβήνει σ' ένα ξερό βήχα, παρ' όλες τις μάταιες προσπάθειες της τραγουδίστρας.

Οι γοητευτικές μοναδίες της, οι παθητικές άριές της έχουν μέσα της κάποιο θρήνο, κάποιο παράπονο, κάποιο πόνο που σάς άρρωσταίνει, που σάς γεμίζει την καρδιά από οίκτο.

Ύστερ' από κάθε κομμάτι, ή τραγουδίστρα γύριζε και ζητούσε χρήματα μ' ένα σπασμένο πατάκι στο χέρι. Και καμιά παράκληση, κανένα εύχαριστώ δέν έβγαινε από τα κλεισμένα της χέλια, σ' όσους ήθελαν να ξεφύγουν την ύποχρεωτική έλεημοσύνη και σ' όσους της πετούσαν εν' άσημένιο νόμισμα. Θα νομίζατε, βλέποντάς της, πώς αυτή ή δυστυχισμένη εταν έξω από τη ζωή, θα την παίρνατε για μία πριγκίπισσα που τη βαρύνει ή μοίρα, πώς εταν το έξελαστήριο θύμα μακρυνών σφαλμάτων, και πώς ύπόφερε καρτερικά και δέν εχε πιά τη δύναμη να έπαναστατήσει κατά της μοίρας της.

Πίσω από το βαρύ πέπλο που την έκρυβε, φαινόταν άμυδρά τα πρόσωπό της. Εταν τραγικό και πάλ' άσφωμένο γεμάτο στίγματα βλογιάς. Τα χείλη της εταν εν' άνοιγμα χωρίς χρώμα, ή μύτη εταν ένα κομμάτι σαρκός μαζεμένης και φαγωμένης. Μόνο, τα μάτια που εχαν έπιζήσει άπ' αυτό τον άφανισμό, έλαμπαν άκόμη, μυστηριώδη, θλιμμένα, σαν τις άνταύγειες των άστρων στο βάθος μιάς στέρας.

— Και να σκέπτεται κανείς πώς αυτό το δυστυχισμένο θύμα του έρωτος εταν τόσο όραία, τόσο εύτυχισμένη, κ' εχε τόσο άγαπηθεί! φώναζε δίπλα μου ή κόρη μου Ντόρα Λαντισόττι, μωρίζοντας ένα τριαντάφυλλο. Ναι, άγαπητέ μου, αυτό το πένθιμο έρείο, αυτό το τρισάθλιο φάντασμα εταν το είδωλο της Νεαπόλεως, ή πιο προτιμωμένη από τις πρωταγωνίστριες του μελοδράματος του Σάν-Κάρλο, ή περιφημη Τσιντσινέλλα!

Η κόρη μου πέταξε τολουλούδι της στο τραπέζι κ' έξακολούθησε:

— "Άχ! γιατί ένα βράδυ της ήρθε το κέφι να πάει στην Πεντηκρόττα!... Έχετε πάει ποτέ σας σ' αυτή τη λαϊκή εορτή;... Δέν έβρω άλλη πιο διασκεδαστική και πιο πολυποικιλη άπ' αυτή... Η νύχτα κατεβαίνει από τον ουρανό με μικρά βηματάκια, φαντασμαγορική, τυλιγμένη με μία χρυσή σκόνη... Μελαχρονές και ξονθές πιάνονται από τη μέση, παρασύροντες στο δρόμο τους, τους νέους μ' έρωτικά λόγια... 'Ο άέρας είνε γεμάτος άρώματα... 'Ομοιοι εργατών, που όί πιο πολλοί τρικλίζουν κιόλας, περπατούν δάθε κείθε άγκαλασμένοι... Κάθε λογής πλανόδιοι μικροέμποροι τρυπάνουν μέσα στο πλήθος... Άλλοι πουλούν μέσα σε καζάνια σούπες από σαλιγκάρια ή καραβόλους βραστούς; Άλλοι άραποσεία καθαρισμένα, ζαχαρωτά, νερό παγωμένο, παγωτά της βανίλιας, μοσχοστάφυλα... Τρώνε στην πλατεία, πίνουν, γελούν, χορεύουν, άγκαλιάζονται, βρίζονται, χτυπούνται, κυλούνται κατά γής τραβούν σιλέττα και στο τέλος τα ξαναφτιάχνουν... Δίπλα στους κομπους δανδής

στριμώγονται λαποδύτες των προαστείων, μικροαστοί και ψαράδες της Μαργκελίνας... Πέντε μουσικοί άκομπανιάρουν δυο μπουρούν πιο καλά τους βιγτουόζους που άλλάζουν διαρχώς τα τραγουδία τους... Το τραγουδι που θ' άρέσει άμέσως στο πλήθος και θα το μαγέψει με τη διαβολομένη του εύθυμία ή με την τρυφερότη του μελαγχολία, θα γίνη από την άλλη μέρα της μόδας, θα πετάει από στόμα σε στόμα, μέσ' στα έργοστάσια και τα σαλόνια...

»Μά έξασα την ιστορία μου... Ένας νέος τραγουδοδής... Εταν μελαχρονός κ' εχε χρυσά σγουρά μαλλιά. Τα μεγάλα μάτια του εταν γεμάτα από χαρά, φασιαμένα, άδολα, το κορμί του λυγούς σά φειδι, τα χέρια του εταν μακριά και λεπτά κ' οι σκληρές δουλειές δέν τάχαν παραμορφώσει... Η σεργάντα που τραγουδούσε, εταν φοβισμένη μά και άγμια και σάς θύμιζε έρωτική έξομολόγηση, εχε στον τόνο της κείτι σαν παραταταμένο και άργό χάδι, σάς έτάραζε, σάς έλίκνιζε... Η Τσιντσινέλλα που για να πάη έκεί εχε ντυθεί καμαριέρα, άκουγε, ρουφούσε αυτή την άισθηματική μουσική... 'Όταν ο νέος εχε πιά τελειώσει, έκείνη προχώρησε προς αυτόν απρόχωντας το πλήθος και του ελε: «'Όχι, δέν είν' έτσι αυτό το τραγουδι; έλα να το πούμε μαζί.»

Και τότε έκείνη έδωσε σ' αυτό το άπλο τραγουδάκι, σ' αυτό το χτύπημα της άισθηματικής καρδιάς όπου ξεπνέει ή έπιθυμία, τον παθητικό τόνο που του έλειπε, το ύψωση προς τ' άστρα με τη λαμπρή σαν το κρύσταλλο φωνή της και το έκανε μία έρωτική προσευχή.

» Αυτό εταν ή άποθώσ ή της... 'Επί μισή ώρα τη ζητακρούγαζαν και την πήγαν θριαμβευτικά στο άμάξι της... 'Ο νέος τραγουδιστής θαμπαμένος ξαφνιασμένος, μισότριλος από περιηράνια κ' εύτυχία πήγαινε μπροστά της με το καπέλλο στο χέρι...

»Λεγόταν Τίτος Άμάφι και για να κερδίσει το ψαμί του έπαιζε φλάουτο στα καφεκονσέρτα των ναυτιών.

»Μαντεύεται τη συνέχεια...

»Άγαπήθηκαν με πάθος...

»Μά πόσον καιρό μπουει να βαστήξει ή εύτυχία ενός ανθρώπου εδώ κάτω...

»'Ο Τίτος έπεσε άρρωστος στο τέλος του φθινοπώρου... Εχε προσβήθη από μαύρη βλογιά... ή Τσιντσινέλλα τον περιποιήθηκε σαν άδελφή του έλέους, άγγελική, χωρίς να φοβάται καθόλου τη μετάδοσή της; τρομερής άρρώστειας...

»Άρνήθηκε να τον στείλη σε νοσοκομείο...

»Πέθανε μέσ' στην άγκλιότητα, άφου τής έκόλλησε την άρρώστεια.

»Άχ! γιατί να μην πεθάνει τότε κ' αυτή;... Άλλ' άφου ή άρρώστεια την παραμόρφωσε την άφησε να ζήσει έτσι όπως εταν ελδαι προ όλίγου... Αυτή είνε ή ιστορία της...

»Τι λέτε, άρχίζουμε ένα μπριτζ;...

René Maizerou

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΧΩΡΙΣΜΟΣ

Κ' ήρθε μέσ' στη; άγάπης το μωθδο
ό χωρισμός μία πίκρα να μωδ βάλη
σαν και τούτη—κι' άκόμη πωό μεγάλη,—
τη θάλασσα που μās εχε χυρίσει.

Μία θάλασσα και στην καρδιά έχω κλεισει,
που δτα; άκούη το κίμα στο άρηγάλλι
το αιώνιο του παράπονο να φάλλη,
έ'να θρήνο αντίφωνο θ' άρχιση.

'Αντίφωνο έ'να θρήνο κ' έ'να κλίμα
που κλαίνοντας με την θάλασσα άντάμα
βουρκώνει πέρα ως πέρα το γιολό.

'Ως που στεγνά της θάλασσας στον έμμο
ξεφυγούν οι καίμοι—και πάω κ' έγω
τους πόνους μου τραγουδία να τους κάωω.

I. Γρυπάρης